

SLOVENSKIM MEDIJEM

Zadeva: Javni poziv ministru Ministrstva za infrastrukturo Jerneju Vrtovcu

Spoštovani gospod minister!

Ker so bili vsi pozivi, da v dialogu na konstruktiven način razrešimo dileme in vprašanja, ki se pojavljajo ob predlogu Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, žal neuspešni, vas javno pozivamo, da nam in slovenski javnosti pojasnite na podlagi katerih analiz je bila prepoznana kot najustreznejša varianta leto izstopa 2033. Prav tako nimamo odgovora ali so bile in katere so opravljene ustrezne analize stroškov in koristi naše celotne družbe in ne samo dveh regij, ter kdo od odločevalcev lahko brez omenjenih analiz utemelji svojo odločitev. Slovenija kot država, mora postati ogljično nevtralna do leta 2050, zato hitenje pri sprejemanju odločitev, brez ustreznih odgovorov, ki se nam ob tej letnici postavljajo, ni potrebno.

Nacionalna strategija je socialnim partnerjem, lokalni skupnosti in zainteresirani javnosti na nivoju države žal nedostopna, zato smo prepričani, da omenjenih analiza in posledično vplivov, ki jih bo to vaše dejanje povzročilo slovenskemu gospodarstvu in slovenskim gospodinjstvom, nimate in, da ste oceno naredili tako po domače, kar čez palec, predlagate uničenje tretjine slovenske proizvodnje električne energije.

Kot aktivne udeležence operativne delovne skupine MzI za pripravo ukrepov prestrukturiranje premogovnih regij, nas žalosti, da ste nas zlorabili za sprejemanje odločitev, ki nimajo nobene ustrezne podlage v sklepih, ki bi jih naj ta operativna delovna skupina sprejemala.

Zavestno kršite zaveze iz NEPN, ki nam nalaga najmanj 75% samooskrbo z električno energijo, kar je po našem prepričanju nedopustno dejanje. Večanje uvozne odvisnosti tudi na področju električne energije, ob zavedanju, da nimamo na razpolago nobenih drugih energetskih virov, pomeni izgubo suverenosti tudi na ekonomskem področju.

Slovensko javnost vseskozi zavajate s svojimi trditvami, da ukinitve tretjine proizvodnje električne energije ne bo imelo vpliva na ceno električne energije, kar vas v luči aktualnih dogajanj na energetskih trgih postavlja na laž.

Na prihajajočo energetska krizo in dvig končne cene električne energije smo vas opozorili že ob predstavitvi študije, ki smo jo na temo predčasnega izstopa iz premoga naročili v sindikatih SDE Slovenije in SPESS. Študija jasno nakazuje dvig končne cene električne energije z zamikom 6 mesecev za dvigom cene CO₂ kuponov, še bolj jasno definira dvig energetske revščine in nakazuje na beg energetska intenzivnih panog. Posledično lahko to privede do ukinitve približno 60.000 delovnih mest. V kolikor vas resnično skrbi za slovensko

gospodarstvo, kar stranka katere član ste, venomer ponavlja, potem je skrajni čas, da stopite na zavoro. Nujno je potrebno spremeniti sistem ETS ali podpreti Poljsko pri zamrznitvi oziroma izstopu iz njega, saj le ta nima več nobene zveze z zelenim prehodom. Postal je sistem s pomočjo katerega zelo dobro služijo posvečeni posamezniki in finančni skladi.

Hkrati mora ravno vaše ministrstvo jasno povedati kje in kako bomo v Republiki Sloveniji uspeli dovolj hitro zgraditi nove proizvodne vire, ali bomo dovolj okrepili omrežja in zagotovili potrebne hranilniške zmogljivosti, da bomo lahko sezonsko pokrivali potrebe uporabnikov. Ali v okolju, kjer vsakdo nasprotuje vsemu zmoremo izbrati okoljsko, tehnološko in cenovno primerne rešitve? Vztrajno ponavljate, da bo po predčasnem zaprtju TEŠ in PV plin prehodni energent. Le kako ste si zamislili nekaj takšnega pri teh cenah plina in popolni odvisnosti od nepredvidljivih dobaviteljev? Mnogi v Sloveniji so imeli pomisleke nad visoko ceno energije iz TEŠ, ko je ta bila 60 evrov na megavatno uro. Le redki pa zmorejo omeniti podpore za sončne elektrarne v višini 240 evrov za megavatno uro, kar je štirikrat več. Vprašanje je, ali bomo imeli dovolj elektrike in kdo jo bo sploh še zmozel plačati, če boste v ključnih trenutkih in ob vzpenjajoči energetske krizi, sprejemali napačne odločitve.

Čeprav so predlogi glede letnice predčasnega izstopa iz premoga različnih deležnikov različni (npr. 2038 – Strateški svet za energetske prehode Gospodarske zbornice Slovenije, 2042 – Sindikat SPESS in SDE, 2042 – sklep MO Velenje), naj vas opomnimo, da mora politika pri določitvi letnice izstopa iz premoga upoštevati različne narodnogospodarske, tehnične, socialne in okoljske vidike ter zagotoviti izvedbo vseh potrebnih aktivnosti za energetske preobrazbe države v luči podnebnih sprememb, ki bo pravična za vse državljane in ne bo povzročila energetske revščine. Ključno je, da se v Nacionalni strategiji za predčasen izstop iz premoga z načeli pravičnega prehoda pripravijo terminski plani, plani s ključnimi mejniki, kdo je odgovoren za te mejnike in kaj storiti, če mejniki ne bodo doseženi. Vaše ministrstvo je tisto, ki mora poskrbeti za doseg družbenega dogovora o tranziciji Savinjsko-Šaleške regije med državo, lokalnimi skupnostmi, socialnimi partnerji, gospodarstvom in tudi nevladnimi organizacijami, ki mora hkrati nasloviti gospodarski, okoljski in socialno pravičen vidik njene energetske preobrazbe in prestrukturiranja.

V sindikatu SDE Slovenije in Sindikatu Premogovnika Velenje bomo vsekakor uporabili vsa pravna sredstva in ostale oblike sindikalnega delovanja, da zaradi odločitve države Slovenije o predčasnem izstopu iz premoga, zaščitimo ekonomske in socialne pravice naših članov.

Srečno !

Predsednik SDE Slovenije
Branko Sevčnikar l.r

Predsednik SPESS PV
Simon Lamot l.r.